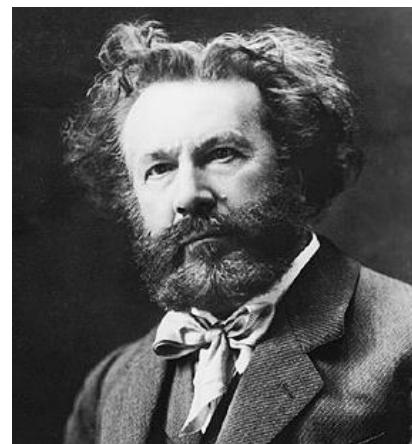

Camille Flammarion, el primer gran divulgador astronòmic (1842-1925, França)

Camille Flammarion va ser un astrònom i escriptor francès. És conegut per ser el primer divulgador seriós de l'astronomia. A més, va fundar l'observatori de Juvisy, la revista mensual *L'Astronomie* i la Societat Astronòmica de França, de la qual va ser-ne president fins la seva mort.

Va néixer el 1842 a Val-de-Meuse, França, en una família modesta. La seva passió per l'astronomia li va venir de ben petit. Amb només cinc anys la seva mare ja li va ensenyar un eclipsi anular de Sol.

De jove va cursar estudis de teologia al seminari de la ciutat de Langres. El 1858, amb setze anys d'edat, Flammarion va ser admès a l'Observatori de París, concretament a l'Oficina de Longituds. Allà va treballar durant quatre anys fins que va publicar un article divulgatiu: La pluralitat des mondes habités, que va ser una mica escandalós ja que parlava d'un món extraterrestre, i també el va començar a fer famós.

Dos anys més tard, Flammarion va passar a dirigir la prestigiosa revista astronòmica *Cosmos* i es va fer càrrec del departament científic del diari *Le Siècle*, en el qual va inaugurar un curs d'astronomia dirigit als lectors no especialitzats. Després d'aconseguir fama es va dedicar pel seu compte a la investigació astronòmica. A partir de 1868 va dur a terme diverses ascensions en globus amb l'objecte d'estudiar l'estat higromètric i la direcció dels corrents en l'atmosfera.

El 1874 es va casar amb Sylvie Pétioux, una dona també interessada en l'astronomia i una feminista militant.

Després de donar a la impremta un gran nombre d'obres va publicar la que sens dubte seria la seva obra més coneguda: *Astronomie Populaire*, de la qual es publicaran entre 1879 i 1924 130 mil exemplars. A banda de les seves nombroses publicacions, el 1882 Flammarion va fundar la revista mensual *L'Astronomie*, des de la qual no va deixar d'escriure substanciosos articles i ressenyes.

El 1883 es va traslladar a la ciutat de Juvisy on va fundar el seu observatori particular, amb un telescopi de 24 cm de diàmetre. Es va dedicar sobretot a l'estudi del planeta Mart. De fet, ell va ser un dels primers a creure en la possibilitat d'habitar el planeta vermell. El 1892 va publicar l'obra *Le Planète Mars* on explicà les seves hipòtesis sobre aquest planeta.

El 1887 va crear la *Société Astronomique de France*, de la que va ser-ne el primer president i de la qual va dirigir el seu butlletí mensual *L'Astronomie*, fins a la seva mort.

Després de la mort de la seva dona per la grip espanyola, el 1919 es va tornar a casar amb Gabrielle Renaudot (Grabielle Flammarion), també astrònoma.

Va morir el 1925 a l'edat de 83 anys mentre realitzava els preparatius del material que tenia previst publicar sobre Mart, tasca que es va encarregar de continuar la seva segona dona, qui va assumir la direcció de l'observatori, la presidència de la Societat i de la revista fundada pel seu marit.